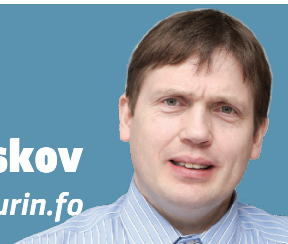

Hugskot og viðmerkingar – send sms til 225000

Oddagrein

Eiríkur Lindenskov
eirikur@sosialurin.fo

HVØR EIGUR FÓLKINS OGN?

Málið um fiskiloyvini – fólksins ogn – sum verða seld fyri milliónir og koyrdar í privatar lummar, var á breddanum í Degi og Viku friggjakvøldið. Høvið var, at landsstýris-samgongan hevur í umbúna aftur at seta í gildi eina skipan við rullandi fiskiloyvum.

Eftir gomlu skipanini, sum var galdandi til 2007, vóru fiskiloyvini rullandi í 12 ár. Tað merkti, at tann sum hevði fiskiloyvi, altíð hevði eina 12 ára uppsagnartíð. Tí bar til at kapitalisera ta tilfeingi, sum kundi fiskast hesi árin, og so selja fiski-rættindini saman við skipinum.

Á henda hátt hava reiðarar vunnið hudrættals milliónir upp á at selja rættindi til tilfeingi, sum vit

øll eiga.

Vit kenna søguna úr Íslandi, har nakrar fáa familjur tjentu seg ovurrikar á henda hátt, meðan tey, ið keyptu, settu somu rættindi í veð og skuldarbundu flotan, sum soleiðis varð niðurpindur.

Hetta er ein ónd ringrás – sum tíverri eisini sæst her hjá okkum. Nógvir pengar eru tiknir úr vinnuni, sum í veruleikanum áttu at komið okkum øllum til góðar, tí tað kann ikki verða rætt, at nakrir fáir persónar soleiðis skulu kunna gera sær dælt og ríka seg upp við at selja fólksins ogn. Og vit tosa altso um einstakar handlar fyri hundrættals milliónir krónur!

Men soleiðis er støðan, tí vit

hava eitt politiskt system, sum ynskir eina slíka skipan. Og tá vit hava eitt politiskt system, sum vil tað, so er tað tí, at vit hava veljarar, sum ynskja, at vit hava eitt politiskt system, sum vil tað.

Eins og í Íslandi, so hava hesi fólkin, sum hava takið á vinnutólunum í fiskivinnuni so stórt tak á politikarum – kanska serliga í einum ávisum flokki, at hetta verður ikki broytt, og øll landsstýrið færa fiskivinnupolitikkin hjá Fólka-flokkinum. Tað hava vit sæð bæði við Javnaðarflokkinum, Tjóðveldinum og Sambandsflokkinum. Hesi flokkar megna ikki at skipa seg í samgongu uttan um Fólkaflokkin, og so leingi, sum Fólkaflokkurin

samstarvar við onkran av hesum flokkum, so verður skipanin ikki broytt.

Men tað er í síðsta enda veljarin, sum ger av, hvussu leikur fer. Spurningurin er so, um veljarin ikki heilt dugir at skilja støðuna – ella um tað er eitt veljaraynski, at nøkur fá fólk skulu kunna ríka seg ovurhonds nógv upp av fólksins ogn. Og spurningurin er so eisini, um tað er eitt veljaraynski, at tá hesi fólk soleiðis kunnu ríka seg upp, so skulu tey sjálvandi heldur ongan skatt rinda til felagskassan.

Støðan er í øllum førum grotesk.

» Er tað eitt veljaraynskið, at summi skulu fáa fólksins ogn

Kappingarførið í vanda

– Kappingarførið hjá føroysku vinnuni er undir stórum trýsti. Seinastu árinu eru útreiðslurnar av gjøldum, tað almenna hevur lagt á vinnuna, hækkaðar munandi, og komandi ár hækkar el-prísurin við 11 oyrum pr kwt og við fimm oyrum afturat í 2014 umframt mvg.

Tað sigur Vinnuhúsið í viðmerking til, at el-prísurin til størri vinnufyrirøkur hækkar við 16 oyrum.

Vinnuhúsið skrivur víðari:

– El-prísurin hækkar á nýggjárinum við fimm oyrum fyri allar kundar. Harumframt hækkar prísurin við oyrum oyrum afturat fyri vinnukundar, sum hava eina árliga streymnýtslu yvir 20.000 kwt/ár. Í 2014 verður aftur ein hækking til stóru vinnufyrirøkurnar á 5 oyru pr kwt. Tilsamans ein hækking á 16 oyru umframt mvg.

Prísvøksturin uttan mvg (frá 0,99 kr. pr. kwt til 1,15 kr. pr kwt) svarar til eina hækking til stóru vinnufyrirøkurnar á 16,2% og til vanliga brúkaran á 3,4% (frá 1,46 kr.pr. kwt til 1,51 kr. pr. kwt). Hetta er ein sera ógvuslig hækking fyri vinnuna, og Føroya Arbeidsgevarafelag metir, at

kappingarførið hjá føroysku vinnuni er í vanda. Fyri eitt orkutungt virki, sum brúkar 8 mill kwh, merkir hetta eina eykarokning uppá 3,2 mill. kr, sum virkið má heinta inn aðrastaðni, skal virkið framvegis vera eins kappingarført.

Um samanbórið verður við eina danska virki, sum er á leið somu stødd, so vildi rokningin til donsku fyrirøkuna verið 65 oyru pr. kwt í mun til 1,10 kr. pr. kwt í Føroyum í 2013.

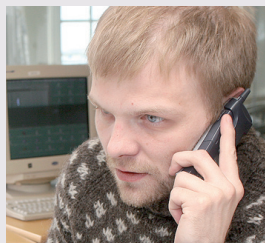
Harumframt hækkar SEV eisini ibindingargjøldini

frá kr. 2.500/4.000 til kr. 10.000/13.000 kr. til sethús, raðhús og neyst v.m.

Orsøkin til, at hækkingin fyrst og fremst verður lögð á vinnuna, er sambært SEV, at oljukostnaðurin til ein kwh er 1,02 kr, meðan söluprísurin fyri sama kwh er 0,99 kr.

Sambært SEV so skulu sera stórar iløgur gerast komandi trý árinu. Mett verður, at iløgurnar verða umleið 1,1 mia kr., harav iløgurnar í Sundsverkið telja fyri uml. 500 mió, vindmylluparkin í Húsahaga fyri 150 mió, kaðal til Suðuroynna á 100 mió, harumframt restiløgur ísv útbyggingina av Eiðisverkinum o.a.

Kappingartreytirnar hjá føroyskum virkjum eru harðar. Og oftani skulu bert smáar eykaútreiðslur til, fyri at kappingarførið er burtur. Føroya Arbeidsgevarafelag stúrir fyri gongdini seinastu tíðina, har útreiðsluvøksturin hjá vinnuni hevur verið ógvusligur, m.a. av alment áløgðum gjøldum, og nú eisini øktum prísnum frá SEV. Ógvusligi iløgutørvurin hjá SEV næstu 3-4 árinu bendir neyvan á, at vinnan kann vænta sær kappingarførar orkuprísir í bræði.

» Frels okkum frá lýsigum

JÁKUP MØRK
TÍÐARGREIN Á SÍÐU 14

» Val-støðini mugu gerast størri

HELGI ABRAHAMSEN
KJAK Á SÍÐU 23

Dugni handar kærleikskúlu

Í morgin klokkan 9 skipar Dugni saman við Listasavni Føroya fyri hátíðarløtu í Listaskálanum í sambandi við, at vit avdúka Kærleikskúluna 2012.

Kærleikskúlan 2012 er sniðgivin av einum av okkara mætastu listafólku. Á hátíðarløtuni verður almannakunngjørt, hvør hevur sniðgivið Kærleikskúluna 2012, og listafólkið fer at greiða okkum frá, hvat sniðið í ár ímyndar.

Á hátíðarløtuni fer Karin Kjølbro, vegna stýrið fyri Dugna, at heiðra eina virðiligi fyrimynd.

Annika Olsen, landsstýr-iskvinna í almannamállum, flytur fram røðu.

Kærleikskúlan er eitt yndisligt listaverk, og ein savnaragripur við einum innihaldi av sonnum virði – kærleika og vin-alag. Kærleikskúlan er ein munnblást glaskúla, ið ber brá av kærleika og góðsku. Kúlan er handgjørd og

hvørt upplag er avmarkað. Ikki tvær kúlur er akkurat eins, men hvør einstøk kúla er yndislig á sín egna hátt – júst eins og hvørt fólk á jørðini.

Kærleikskúlan 2012 verður bert seld í eitt avmarkað tíðarskeið – frá 4. desember til og við 23. desember – í gávubúðum kring landið. Allur vinningur fer til, at styrkja um arbeidsfærleikar hjá fólki.

Snorri Brend, journalistur, fekk Kærleikskúluna í 2010

Sosialurin

Tel. 341800
www.sosialurin.fo

Stovnaður: 1927
Ábyrgdarblaðstjóri: Eiríkur Lindenskov
eirikur@sosialurin.fo
Útgevni: Sp/f Sosialurin

Uppseting: Sosialurin
Prent: Prentmiðstöðin
Avgreiðsla: mán - frí
kl. 08.00 - 16.00

Marknaðardeild
lysing@sosialurin.fo